

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLÉ.

Alapította:
DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Félévre 10 K — f. | Egy hére 1 K. 30 |
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Félévre 14 K — f. | Egy hére 2 K

A kenyér.

A jó keresztyén ember mindennapi imájába belefoglalja, a Krisztustól tanított legszebb imádságnak negyedik kérését: „A mindennapi kenyereinket add meg minékünk ma“!

Belefoglalja különösen most mikor a kiszabott adag zsemle alakúvá zsugorodik s belefoglalja legkülönösebben azért mert most kenyeret nem, vagy alig lehet kapni, lisztet pedig, — kenyérlisztet, — hátán kaphat is az ember, azt kell hogy mondja rá, amit az esőt kérő, de jeget kapott alyafi, hogy „adtál Uram esőt, de nincs köszönet benne“!

Sajnos éppen úgy vagyunk a kenyérliszttel is!

Én a ki a nép közt forogódom, s akinek bizalommal elmondják panaszukat — bár segíthetnék rajtuk s magamon is — tapasztaltam, hogy a kenyérliszt feletti panaszuk méltányos és jogos, mert hogy amunkás ember olyan kenyérrel menjen dolgozni, a mely már harmadnapra, nyúlós bűzös stb. s így élvezhetetlen; az képtelenség!

Többet tettünk is lépéseket ez elviselhetetlen nyomor enyhítésére,

S oly jól esett látni, hogy városunk agilis és jóakaratu főkapitánya segíteni akart bajunkon, keservünkön; megvizsgálta a lisztet s tán a

kenyeret? is, tárgyalt a kiszolgáltatóval s az eredmény: a liszt — vegyi vizsgálat után — jó, mert teljesen megfelel a miniszteri rendelemben megszabott órlési perceknek.

Hogy hát miért olyan kimondhatatlan harmad napra? Sajnos erre megnyugtató választ nem nyertünk!

De még is! Egy nagybeesű ígéretet kaptunk az „illetékes“ helyen, hogy t. i. ezután már jobb lisztet kapunk mert nem lesz annyi korpá beleörve, úgy hogy a míg most lisztesskorpát kaptunk kenyérnek — a mi nagyon könnyen erjed ebbe a kutya melegbe — legköze ebb már, korpás lisztet is juttatnak annyi sok éhezőknek.

Elhisszük, annyival is inkább mert új főispánunk Dr. Justh János, már a „Makói Független Ujság“ munkatársa előtt programmezerő kijelentésében ezt mondta: „Legelső teendőm természetesen a közellátás rendezése lesz. — A lehetőség szerint mindent eltegezek követni, hogy a lakosság élelmiszeri tekintetben semmi hiányt ne szenvedjen.“

És ha úgy lesz, a mit erősen hiszünk akkor igazán — és nem mint most félve a hadi lisztől — és szívből fogjuk imádkozni, hogy „a mi mindennapi kenyereinket add meg minékünk ma“!

Jöjjön el a te országod: óh panis et pax.

... y

Gyarapítottuk sikoreinket Kalusznál

Vezérkarunk jelentése

(Hivatalos jelentés.)

BUDAPEST, július 18.

Keleti hadszíntér:

Kalusztól délre hadseregbeli horvát csapatok és bajor zászlóaljok támadásban tegnapelőtt kivívott sikereiket egy Novice melletti magaslat elfoglalásával gyarapították. Kalusztól keletre a Lomnica balpartjának kitisztítását befejeztük.

Olasz hadszíntér:

Nem történt különösebb esemény.

Délkeleti hadszíntér:

Semmi lényeges esemény nem történt.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A román hadsereg támadásra készül

A párisi Agence des Balkans jelentése szerint a román hadsereg Bruszilov tábornokkal történt megállapodás szerint támadásra készül. A román katonák hír szerint kitűnő állapotban vannak.

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban
kaphatók Fallagi-órára

Vázsonyi igazságügyminiszter marad.

Elfogadják az új miniszter-ségek szervezéséről szóló törvényjavaslatot s azután már csak a szentesítést várják meg, hogy a végleges elhelyezkedés megtörténjék.

Batthyány Tivadar gróf átadja a helyét Zichy Aladár grófnak, hogy azonnal hozzáfogjon a tárca nélküli minisztérium szervezéséhez. Zichy helyébe a horváth minisztérium élére Unkelháusser József, Bosznia és Hercegovina tartományi főnökhelyettese kerül s Földes Béla a gazdasági átmenet tárca nélküli minisztere lesz.

Az eredeti szándék az volt, hogy az új minisztériumok szervezéséről való törvény szentesítése után Vázsonyi Vilmos is megváljék az igazságügyi tárca nélküli az általános választójog előkészítésén dolgozik majd valami háborús minisztérium élén. Azóta azonban változott a helyzet.

A munkapárt ellenző állásfoglalása meggyőztette a választójogi minisztérium főállítást, de ettől függetlenül is arra a fölismerésre jutott a miniszterelnök s vele együtt a kormány, hogy Vázsonyi állandó miniszterségéhez sok és egyébként is jelentékeny érdekek fűződnek.

Ezért megkérték Vázsonyit, maradjon meg az igazságügy-minisztérium élén.

Azzal érveltek, hogy mint igazságügyminiszter is résztvehet a választójogi törvényjavaslat megalkotásában s hogy másrészt neki, mint a legelső magyar írástudók egyikeként, eleme az igazságügyek intézése s hogy végül az igazságügyi minisztérium élén nagyot alkothat s sokat tehet a bírói és ügyvédi kar érdekében. Vázsonyi deferált az általános kívánságoknak s így ő marad továbbra is Magyarország igazságügyminisztere.

A felmentések revíziója és új rendje

A ma érkezett lapokban olvassuk az alábbi egyforma szövegű híreket a katonai felmentések revíziójáról és új rendjéről.

A közlemény így szól:

A felmentettek revízióját még mindig nem fejezték be. A több száz ezer felmentés revideálásának munkája másfél hónap óta tart, de most lehetőleg gyorsan be akarják fejezni. Az az elv érvényesül a felmentések további megadásának elbírálásánál, hogy elsősorban behívják a fiatalabb korosztályúakat, másodsorban azokat, akiknek felmentése régi keletű; így elsősorban azokat vonultatják be, akik még 1914-ben, vagy 1915-ben kaptak felmentést. Harmadszor minden tisztet, vagy leendő tisztjelöltet lehetőleg bevonultatnak s csak rendkívüli esetekben marad érvényben továbbra is az elvezett felmentés. Harminc éven aluliak abszolút nem kapnak tovább felmentést, hanem azonnal bevonultatják őket csapat testeikhez. A vidéki felmentettek első csoportja, a kiknek felmentését visszavonták, már be is vonult. A felmentések revízióját jelenleg tábornok csinálja, a kiknek felé Bécstől dirigálták a magyar fővárosból a revízió lefolytatásához.

Érdekes, hogy az osztrák tisztek mind magasabb rangúak, mint a revízióban résztvevő magyar tisztek. A revíziós bizottságnak civiltagja nincs, de az egyes minisztériumok felmentést intéző ügyosztálya referensnek, valamint a budapesti katonai tanácsnok véleményét szintén meghallgatja a bizottság. Hogy akceptálja-e az előterjesztett nélkülözhetetlenségi indokokat, azt nem lehet tudni. Bécsben már befejezték a revíziót s hír szerint nagyon szigorúan döntöttek. A budapesti felmentések revíziója is rövidesen készen lesz.

A felmentések új rendjéről szóló hír a következőket mondja: A felmentések eddig a következőképpen történtek.

Iparosok, pénzintézetek alkalmazottainak a felmentéséről példái a kereskedelmi és iparkamara intézete el közvetlenül, ő is értesítette a felmentetteket arról, hogy a felmentésre vonatkozó felterjesztéseknek helyt adták-e, vagy nem. Ezeket a felmentetteket a kamara tartotta nyilván s a

közigazgatási hatóságok és a főispán ezekről a felmentésekről tudomást nem is szerzett, mert a felmentést nem is ők hozták javaslatba.

A felmentések javasolására vonatkozólag az eddigi rend megmarad, de a felmentések úgy az újak, mint a régiak revíziója is egyenesen a főispáni hivatalokba érkezik vissza úgy hogy a felmentést javasoló hatóság javaslatainak eredményéről nem értesül. A felmentetteket a főispáni hivatal fogja nyilvántartani, ő fogja értesíteni az érdekelteket arról vajjon felmentették-e, vagy felmentése érvényben maradt, vagy visszavonták-e?

NAPI HIREK

Három évnél fiatalabb úszók és tehenek vágatása. A földművelésügyi miniszter rendelkezést intézett valamennyi törvényhatósághoz, melyben felhatalmazást ad arra, hogy amennyiben a takarmányhiány kényszerítő hatása azt feltétlenül szükségessé teszi, a három évnél fiatalabb úszók és tehenek vasúton való szállítása és levágása tilalmazására vonatkozó korlátozó intézkedéseket hatályon kívül helyezessék. Az ilyen hatályon kívül helyezésre vonatkozó határozatot az összes illetékes helyi tisztségviselő közölni kel épügy, mint a földművelésügyi miniszterrel, valamint a szomszédos törvényhatóságokkal.

Fehérruhás lányok, kik a főispán fogadtatásánál részt akarnak venni, ebből szándékukat jelentésként be szerkesztőségünkben.

Megbűntetett makói kereskedő. A rendőrség Elek Endre kereskedő nejét, mert az általa eladott két kiló cukorból 27 deka hiányzott, 50 korona pénzbírságra ítélte. Az elítélt megnyugodott az ítéletben.

A Marosból kifogott holttest. Megírtuk, hogy vasárnap fürdés közben a Marosba fulladt Lepina Franciskó olasz hadifogoly. A szerencsétlenül járt hadifogoly holttestét ma kifogták a Marosból s holnap fogják eltemetni.

Felhívás. Egy Kovács György nevű 5. honvéd gyalogezredbeli orosz fogságba jutott honvéd halálesetéről érkeztet értesítés a katonai ügyosztályhoz. (Megtörtént 1916. október 5-én Kharkovban.) Felhívjuk a hozzátartozókat, hogy fentnevezett személy

azonosságának megállapítása végett a városi katonai ügyosztálynál jelentkezzenek.

Elveszett. Folyó hó 17-én elveszett egy darab bécsi gyártmányú 44453. számú nagyobb alakú vertheim szerény kulcs, megtaláló a rendőrséghez hozza be.

Egy makói szocialista temetése

Nagy Károly elnökelkész temette el

Megírtuk, hogy a makói szocialista párt egyik uttörő munkása s lelke, busgó tagja Baranyi Bálint meghalt.

Baranyi, bár meghagyta, hogy temetésénél mellőssék az egyházi szertartást, mégis Nagy Károly, a református egyház kitűnő elnökelkésze méltányolva Baranyi szocialista érdemeit, elment a gyászhasba s megadta neki az utolsó tisztességet.

Nagy Károly elnök lelkesnek ezen halotti bucsuzatája nem a szablonos egyházi bucsuzatát volt, hanem a szó nemes értelmében vett szocialista tanítás. Megkapó szavakban vásolta Baranyi Bálintnak életét, ki lelkes közkatonája volt a szocialista tanításoknak s aki most élte ki a csatából midőn a szocialista eszmék oly rohamosan közelednek a megvalósulás felé.

A gyönyörű tanítást megilletve hallgatta végig a gyászoló közönség, amely egyszerűen lelkébe vette az igazi pap, az igazi lelkipástor nemességét is.

Mután a zenekar szocialista dalokat játszott kísérte ki Baranyi Bálintot, a legelső makói földmunkás szocialistát utolsó pihenő helyére.

Szt. László Püspök-Fürdő

Nagyvárad mellett

Fürdőüzem teljes!

Kénes hővíz források természetes forrása 42°C, kénes hőforrásait már 300 év óta használják bámulatos gyógyhatással köszvényes, csontbajok, női betegségek és más féjdalmas betegségek ellen.

500 holdas tonyárdó körvonal a virágos park mellett. — Villanyvilágítás az egész telepen és az összes szobákban. Nagyszobákban nyári uszoda 25°C folyton meleg forrásvízzel, uszoda tanítás, napfürdő, homokkura. Fürdőszertető: kád az igazgatóság.

Komzsik Alajos, a fürdő bérletje.

Esterházy miniszterelnök a makói függetlenségi párthoz

Megköszönte az üdvözlést

Megirtuk, hogy a makói függetlenségi párt gyűléséből kifolyólag üdvözlötte Esterházy Mérié gróf miniszterelnököt.

Az üdvözlésre ma a miniszterelnök a következő levelet küldötte Nagy Károly kir. tanácsos, elnök-alkszósnak:

Nagyságos és Főtiszteltű
Nagy Károly kir. tanácsos,
ref. lelkész urnak

Makó. 3

Szíves üdvözlésüket ugyanagymint, mint miniszterelnöknek nevében hálásan köszönve és melegén viszonosva, támogatásukat kéri hazafias üdvözléssel.

Esterházy Mérié gróf,
m. kir. miniszterelnök.

A miniszterelnök választását a függetlenségi pártkörben lelkes elfeléssel vették tudomásul.

Haláles szerencsétlenség a makói tanyák között

A béresfiu katasztrófája

Halálos szerencsétlenség történt ma a makói határban. Egy béresfiu házra gésolt egy gabonával megrakott szekér.

A szerencsétlenség Beose József makói gánda tanyáján történt, ahol Krajcsik János erdélyi menekült fia béreskedett. A gánda nagyon megvolt elégedve a fiával. Mindent rábízott.

Ma hajnalban egy nagy megrakott szekérral akart behajtani, amde leesett a megrakott szekérről, mely keresztül gésolt a szerencsétlen fiu fején, aki koponyacsont repedést szenvedett a egy félóra kiinos szenvedés után meghalt.

A szerencsétlenség ügyében a rendőrség elrendelte a vizsgálatot, a a boldogtalan véget ért fiu holt testének orvosrendőri felboncolását.

Tégla eladás.

Tudatjuk, hogy a tégla eladását megkezdettük.

Mészáros Testvérek és Társai.

Az aratás eredménye

Két hét óta tart az aratás és bár július első napjaiban a kapás növényeknek, különösen a tengerinek olyan álszerű esés az aratási és cséplési munkálatokat némileg hátráltatták, ma már egész tiszta képet lehet állítani a busa és rosterméséről. Örömmel írjuk meg, hogy a busában és a rozsban a gánda az ország legtöbb termővidékén előnyösen csatlódnak, amennyiben a reméltnél egy-két méterméssével mindentől nagyobb a katasztrális holdankénti átlag, mint azt a kereszték és a kereszték és a próbaeséplések alapján meg lehet állapítani. A busa minősége kiváló, a [minőségi kilogrammok néhai két-három kilogrammal haladják meg egyes vidékek átlagát.

Kiadó föld.

Szegedi róton Páspók határára nagy véggel Czavallanga Antal és Kozs Sándor szomszédosságában 7 köböl föld hagyma alá kiadó. Értekezni lehet.

Tóth Mátyásnéval

Váradi utca 3 szám alatt.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelméi.

(1908)

142. fejezet.

A gyermekgyilkos.

— Megállj, vagy lövök! halálra írt egy erőjes, katonás hang. Barta megijedt és megállt. Csakhamar ott termett az őrszemlő.

— Mit keres kegyed itt éjnek idején? kérdé.

— Alkonyatkor sétára indultam, de eltévesztettem az irányt a most nem tudom, hol vagyok.

— Ó, mint láttam, egyenesen a part felől jött! Mit keresett ott?

Barta hallgatott. A szandárok egyiké így szólt:

— Tán már ismét tengerparti hísnak kukulnak itt és ezek egyikének vitt talán valamit és az asszony.

— Meg kell nézni, mi van a dolegban? jegyzé meg erre az őrszemlő, Kegyed egyelőre velünk jöj!

Barta es ellen hevesen tiltakozott.

Nem ismerem én itt senkit! mondá. Eltévedtem a parton a hangokat halva, megijedtem és futásnak eredtem.

— Meglássuk, így van-e! mondá az őrszemlő. Csak azért is velünk fog jönni.

(Folyt. kgy.)

Urania színház

Szombaton, július 21-én

A tükörkép

Egy műlovarnő regénye három felvonásban.

Vasárnap ezennél csak egy előadást tartunk. Előadások kezdete este fél 9 órakor.

Félix fürdő

Nagyváradi mellett) 49% természetes ferrás, reuma, osz és iselias ellen legjobban javulva. - Új berendezés, villanyvilágítással Uszoda, hidegvizgyógyfürdő és napfürdő. Melegkonyha a nap minden szakában. Prospektus káld az igazgatóság.

Gazdák!

Tűzkár ellen búzát, árpát, szalmát és mindenféle takarmány biztosítását a legelőnyösebben és legolcsóbban a Hazai Biztosító Társaságnál köthetik meg. Általánybiztosító és betörés - lopás és más biztosítások felvételnek. Na penta kora reggeltől késő estig fogadja a biztosító feleket.

Munkácsi Mihály

Kossuth utca 10. szám. alatt.

Ratkay Ferenc

adja, hogy mála állandóan aranymentes

heremagot

ehet kapni, egy kiságyban, mint egyben. Értekezni lehet Váradi-utca vendéglőjében.

Kiadó föld.

Fekete balom környékében Siket József szomszédosságában 12 hold szántóföld kitűnő minőségű és 11 hold legelő tanyapöletkeket együtt 2 óra busa vagy hagyma alá kiadó. Értekezni lehet:

Gora Antallal

Hédervári-utca 24 szám alatt. 3

A Makói Cseregélyző Egyesület mint szövetséget, (Hunyadi utca, makói takarékpénztár épület) megnan megnyílt

zálogintézete

a legmértékeltőbb kamattal és legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönöket ad ökezerekre, arany és ezüst-érmékre, értékpapírokra, sorsjegyekre és egyéb ingóságokra.

Takaréktári osztály kölcsönöket folyosít előnyös kamattal és fizetési feltételek mellett ingatlanokra, váltóra és kötelevényre.

Hivatalos órák d. e. 9—12-ig d. u 3—5-ig.

Eladó föld a város alatt

Verebesben 6 hold,
Girizdesben 2 "
Bánomban 1 "
Értekezni lehet:

Iritz Miksánál.

Csodát beszélnek

az emberek a szegedi fényképnagyító és aratásiparvezető vállalatról, hogy milyen remek módon dolgozik jutá nyos árban. Érdeklődők küldjék be teljes címüket és a vállalat azonnal válaszol bármilyen kérdésközdésre. Lehet akár milyen rossz fényképekkel is küldeni, amelyről

a legjobb fényképnagyítást kaphat.

A képekhez rájárat is lehet megrendelni. Megrendelések küldendők Első szegedi aratásiparvezető vállalat Szeged, Széchenyi-tér 13., a gyümölcs piaccaal szemben.

Eladó szőlőföld.

Szöllőriaccon 100 kadrát gyümölcsös föld Szalárdi József szomszédosságban B L A D Ó. Értekezni lehet

Ozv. Vári Józsefneval

Vásárhelyi-utca 10 szám. a.

Értesítés.

Fogtechnika, hidak, egész fog sorok, műfogak, arany híd, platinából

fogtechnikusok

ezek közül az egyik a fog emelővel azonos peronálból. Fogtechnikusok, fogászati iskolák és más fogászati iskolákban elvégezték, 20 éves fogtechnikusok gyártásában több éven át Budapest és Berlinben is azonos tapasztalatuk felismerésére, hogy azonos munkájukat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánljuk.

Teljes körrel:

Seres György

világított fogtechnikus, úri a Béhm-úti ház, Makó.

Hirdetések felvételnek.

Makói Független Újság

KISS KÁROLY

Makói Független Újság

Tisztelettel köszönöm a leggyorsabb hívtatás pontosságot és pontosan az utasításokat. Hatalmas munkák megvalósítása! Ére és felelősség rájuk!

Cybernetikában munkák teljes bizalommal és a legmagasabb színvonalon.

Felirat

Felirat

Felirat

Makói Független Újság

Legjobb minőségű Gyereki és Műanyag

füzér- és vörös borok, valamint a legjobb minőségű eredeti Kőbányai világos és Szert István érpisze malátája sűrű Munkáiban és nagyban

hírviz Széchenyi útv. cégnél kapható.

Lévelezésben Ármin

Budapest Fiumei-ú 46 szám.

Makóba borváltás mellett.

Jó hazából való

fiúk nyomtatás

tanterem feltevé

totik a Makói

Független Újság

nyomdájában.

Makói Független Újság

nyomdai műintézet

Nyomtatványok gyors és pontos elkészítése

Telefon szám 124.

Magyarország a Magyar Köztársaság. A Magyar Köztársaság elnöke: Károlyi Mihály. A Magyar Köztársaság miniszterelnöke: Károlyi Mihály.